

DANIKERBERG ROUTE

Danikerberg Biesenhof

Stammenderbos

In dit gebied beginnen de Limburgse heuvels. En wat voor heuvels! De Danikerbergroute voert u langs steile bospaadjes met verrassende vergezichten naar boomgaarden met een unieke pruimensoort. Een monumentaal restaurant waar de Middeleeuwse Kleine Commanderie van de Duitse Orde was gevestigd, naast een berg waar volgens de legende ooit galgen voor de bokkenrijders stonden. Moderne zorg voor natuur en cultuurlandschap laten u genieten van dit eeuwenoude en unieke gebied.

1. GASTERIE DE BOKKEREYER UW PLEISTERPLAATS IN LANDSCHAPSPARK DE GRAVEN

Van oorsprong is dit gebouwtje een kantine met kleedlokalen van de in 1991 opgeheven voetbalclub 'de Sweikhuizer Boys' geweest.

Dit is nu nog goed aan de ruimte-indeling te herkennen. Daar waar nu de speelweide is, was voorheen het voetbalveld. Na diverse verbouwingen is de Gasterie ondertussen gezellig ingericht met oude boerenspullen.

- U verlaat Gasterie de Bokkereyer en wandelt rechts af. U volgt de weg. Rechts ziet u de monumentale hoeve van de Stammenhof met haar landerijen. U passeert het bordje van de Groenmetropool.

2. DE GROENMETROPOOL

Groenmetropool is de naam voor een fiets- en een autoroute die van het Duitse Düren, via Nederland naar het Belgische Beringen voert. Waar drie landen lang ondergronds verbonden waren door steenkoollagen, zijn nu bovengronds twee routes aangelegd. De nadruk ligt op het gemeenschappelijke industriële (mijn)verleden. Twee bewegwijzerde routes - de groene route voor fietsers en de metropoolroute voor auto's - zorgen ervoor dat de lokale bevolking en toeristen het hele gebied, waar nieuwe technologie en wetenschap nog steeds belangrijk zijn, kunnen ontdekken en beleven.

- Sla linksaf de verharde veldweg (Kempkensweg) in. Vanaf hier heeft u een prachtig overzicht over de Danikerberg. U slaat vervolgens de eerste weg linksaf, (Hogerweg) bij bordje knooppunt 36. Links en rechts passeert u diverse fruitbomen.

3. SJWEIKESER RÉNGELOATE

Zuid-Limburg is beroemd om zijn fruitteelt. Fruitbomen hadden hoge stammen, zodat het vee niet kon snoepen van bladeren en

Gasterie Bokkereyer

vruchten. Perenbomen herkent u aan de spitse, piramidevormige kroon, appelbomen aan de bolvormige kroon en pruimenbomen zijn min of meer eivormig. De boomgaarden hebben hoge landschappelijke waarde en zijn belangrijk voor het kweken van nieuwe fruitrassen. Tot in de jaren zestig was Sweikhuizen bekend vanwege de Sjweikeser Réngeloate. Rond 1820 kweekten fruittelers hier een wilde, zure pruimensoort die de sappigste en fruitigste pruimen van het land levert. Het telen ervan is bijzonder: het gaat via de wortelstek en niet via enting op stam. Sinds enkele jaren wordt deze pruim weer volop aangeplant.

- Sla bij de eerste weg linksaf ter hoogte van de bank en vervolg uw weg op het onverharde pad. Wandel het pad verder

Kerk Sweikhuizen

Startpunt: Gasterie de Bokkereyer, Bergstraat 1, 6174 RN Sweikhuizen
Alternatief startpunt: Biesenhof, Biesenweg 1, 6164 RA Geleen
Afstand: Ca. 7,5 kilometer

Routeaanduiding: paaltjes met geel gekleurde ring
Vermelding op VVV-wandelkaart Grensmaasvallei: route SC06

Geleenbeek

naar beneden. U loopt over een echte Limburgse holle weg.

4. HOLLE WEGEN

Een holle weg of grub(be) is een weg tussen de akkers boven op het plateau en het dorp in het dal. Holle wegen zijn door erosie uitgesleten of door mensenhand uitgegraven. Ze voeren het regenwater af en kunnen daardoor steeds dieper worden. U kunt er een grote variatie aan plantensoorten aantreffen, zoals speenkruid, bosanemoon, robertskruid, muskuskruid, gevlekte aronskelk, bosvergeet-mij-nietjes en klimplanten zoals bosrank en klimop.

- Op het einde van de holle weg linksaf en vervolgens de eerste weg rechts. (De Vloedgraaf)

5. GRAFTEN

Aan de rechterzijde van de weg ziet u graften. Deze houden de erosie tegen en

Holle weg

bieden ook een woon- of schuilplaats aan wild (dassen, marters, vossen, vogels, enzovoort). De graften zijn oude bosranden die men heeft laten staan bij het ontginnen van een stuk bos. Men begon beneden, dicht bij het dorp dat gewoonlijk in een dal bij een waterloop lag. Hoger op de helling werd zelden gebouwd. Bij hevige regenval komt het voor dat goede, vruchtbare grond wegspoelt en dorpen beneden in het dal ermee bedolven worden.

- Aan het eind van het verharde pad gaat u rechtdoor op het onverharde pad. U loopt nu in het Geleenbeekdal. U vervolgt uw weg tot aan de brug bij de Geleenbeek.

6. DE GELEENBEEK

De Geleenbeek ontspringt in Benzenrade bij Heerlen en stroomt richting Susteren, om in Stevensweert in de Maas uit te stromen. 'Geleen' is afgeleid van het Germaanse woord 'Glana', wat heldere beek betekent. De gekanaliseerde delen van de Geleenbeek worden door gemeenten, waterschap en provincie zoveel mogelijk weer in de oorspronkelijke vorm teruggebracht. De beek stroomt door een landelijke omgeving, behalve in Sittard, waar ze dwars door het centrum van de stad loopt en waar een gegraven aftakking is gemaakt, de Molenbeek genaamd. Bij Schinnen en Geleen maken de beek en haar dalen een belangrijk deel uit van Landschapspark de Graven.

Gasterie de Bokkereyer Sweikhuizen

Bergstraat 1, 6174 RN Sweikhuizen
T. 046-443 0561 / 06-5269 7032
E. info@bokkereyer.nl.nl
I. www.bokkereyer.nl

Aan de rand van de eeuwig zingende bossen en de Rengeloate boomgaarden van het idyllische dorpje Sweikhuizen vindt u boven op de berg Gasterie de Bokkereyer. De Gasterie als pleisterplaats voor wandelaars en fietsers, is een goede aanvulling op het aangelegde Landschapspark de Graven. Een geweldig groot wandel- en natuurgebied waar zoveel moois te ontdekken valt. Een jong, maar professioneel team van enthousiaste medewerkers zorgt voor een optimale service en gastvrijheid. Een keur van lunch- en streekgerechten, koude en warme dranken, Belgische bieren met het befaamde Sint Gummaris, het Bokkereyer bier en uiteraard het Schinnense Alfa pils, maken het verpozen in de Bokkereyer met het panoramische uitzicht met terras tot een ongelofelijk mooi rustpunt. U waant zich op vakantie. In de Gasterie kunt u velerlei informatie uit de regio vinden en kiezen uit een groot aantal wandelroutes en Bokkenrijdertochten. Voor de kinderen is er een uitgebreide speelweide. Bij Gasterie de Bokkereyer is iedereen welkom, ook voor feesten, partijen en arrangementen! Maandag open vanaf 11.00 uur, alle andere dagen van 10.00 uur. Sander en Vera Dohmen heten u Welkom!

- Een klein zijsprongetje brengt u bij de Biesenhof, waar u kunt genieten van koffie en andere lekkere dingen. Ga voor de Biesenhof gelijk over de brug linksaf en vervolg de beek over ongeveer 300 meter.

7. DE BIESENHOF, LIMBURGS GENIETEN IN EEN OUDE COMMANDERIJ

De Biesenhof ligt aan de voet van de Biesenberg. De Biesenhof is een typisch Limburgse carréhoeve met een rijke historie. Vlak na 1259 stichtte de Duitse Orde hier een commanderij. Deze had naast een

geestelijke taak ook een militaire functie. De commanderij, ook wel ridderhuis 'de Kleine Biesen', viel onder gezag van landcommanderij 'Alden Biesen' in het tegenwoordige België. In de Biesenhof zijn de houten dakconstructie, de open keuken, de moderne inrichting, de serre en het prachtige terras uitzonderlijk, evenals de lekkere Limburgse gerechten met een knipoog naar de internationale keuken.

- Vervolg de route langs de Geleenbeek en het hek van de kinderboerderij.

8. KINDERBOERDERIJ DANIKEN

Meteen aan de Geleenbeek vindt u Kinderboerderij Daniken. Mensen van Buitenkans beheren de boerderij. Ze zijn het hele jaar door druk in de weer met moestuin, weides, speeltuin, stallen en hokken en natuurlijk met de bewoners van de boerderij.

- Vervolg het wandelpad zo dicht mogelijk langs het hekwerk van de kinderboerderij. Sla rechtsaf ter hoogte van de brug over de Geleenbeek bij de manege Ten Eisdan. Sla bij de verharde weg linksaf richting Danikerberg.

9. DE DANIKERBERG EN HET DANIKERBOS

De Danikerberg is het hoogste punt in de omgeving. Vanaf de berg heeft u een prachtig uitzicht op Geleen, Munstergeleen en Sittard. Bij helder weer zijn zelfs de koeltoren van de clauscentrale van Maasbracht en de communicatietoren van Ittervoort te zien. Vroeger stond op de Danikerberg de galg waar veroordeelden, waaronder veel bokkenrijders, werden opgehangen.

Sweikhuizen

HET ONTSTAAN VAN HET HEUVELLANDSCHAP

Vijf miljoen jaar geleden was het Limburgse heuvelland een vlakke op zeevlak. Het Ardenner massief, waar Zuid-Limburg deel van uitmaakt, werd langzaam omhooggestuwd. Ten zuiden van Sittard kwam het land omhoog. Het heuvelland is een plateaulandschap waarin beken en rivieren dalen hebben uitgeslepen. De Maas liep ooit veel oostelijker dan nu; door de opheffing van het Ardenner massief gleed de rivier langzaam maar zeker naar het westen, waarbij een breed aflopend terrassenlandschap ontstond waar het water in de zachte mergel een diepe vallei heeft uitgeslepen. Op de plateaus zijn in de laatste IJstijd (zo'n 30.000 jaar geleden) vruchtbare lagen löss (zware kleigrond) afgezet. De löss is op vele plaatsen door erosie naar beneden gespoeld, waardoor oude grindrijke afzettingen aan de oppervlakte kwamen.

Schoorsteen Plinthos

- Vervolg het pad omhoog. Vlak voor u het bos inloopt, gaat u naar rechts, ook deze weg gaat omhoog. Verlaat daar het verharde pad en neem het onverharde pad rechts langs de bosrand. Boven aangekomen gaat u bij de T-splitsing linksaf. U vervolgt uw weg langs de bosrand. Hier heeft u een prachtig uitzicht over het kerkdorp Sweikhuizen.

10. SWEIKHUIZEN (ZJWEIKESE)

De naam Sweikhuizen is misschien afkomstig van het woord Zweihuisen ofwel twee huizen (Stammenhof, het bovenhuis, en Biesenhof, het benedenhuis). Sommigen herkennen het oude Germaanse woord 'zwaag' (land waar vee wordt geweid) in de naam Sweikhuizen. Stammenhof en Biesenhof besloegen een gebied dat uitgestrekter was dan het huidige kerkdorp. Ertussen, in Sweikhuizen, woonden pachters en knechten. De R.K. Kerk van Sweikhuizen is een juweeltje. Het bakstenen gebouwtje met torentje op het dak, stamt uit 1739 en heeft een barok uiterlijk. De laatgotische preekstoelkuip, een barok altaar, een oksaal uit 1851 en het mooie licht maken de kerk sfeervol. Van heinde en verre komen mensen naar deze kerk om er te trouwen.

- Vlak voordat u het bos verlaat, gaat u linksaf (na ca. 300 meter) het bos weer in. Dit pad loopt licht de heuvel af. Bij de T-splitsing in het bos gaat u links, waarna u meteen rechts naar beneden loopt. Blijf dit pad, dat naar links afbuigt, volgen. Op het eind van dit pad gaat u linksaf en gelijk rechts door het hek. U vervolgt vervolgens uw weg rechts op het kiezelpad rondom Plinthos.

11. PLINTHOS

Het kiezelpad loopt rondom Plinthos. Plinthos is een oude steenfabriek (met het bijzondere Ringovensysteem) die vroeger St. Jozef heette. De fabriek dateert uit 1920 en is tot 1974 in bedrijf geweest. De ringoven is uniek, de fabriek is rijksmonument. In 2002 werd het gebouw gerestaureerd, waarbij zoveel mogelijk gebruik werd gemaakt van milieuvriendelijke, duurzame en hergebruikte materialen. Het gebied rond Plinthos is door cultuurhistorische ingrepen en de achtergebleven resten van bouw materiaal, een gevarieerd leefgebied voor allerlei planten en dieren. Zo komen hier de bijenorchis en de levendbarende hagedis voor. Vanaf medio 2014 wordt er in Plinthos een horecagelegenheid met grote natuurspeeltuin gevestigd. Tevens zal er in de ringoven een permanente expositie over de steenfabricage gecreëerd worden.

- Aangekomen bij de parkeerplaats van Plinthos loopt u rechts de weg weer op. Vervolgens gaat u de eerste weg rechts. Deze landweg volgt u ruim een kilometer tot aan de eerste kruising. U gaat linksaf, het onverharde pad op.

NATUURMONUMENTEN

De Danikerberg is één van de mooie gebieden van Natuurmonumenten in de omgeving van Schinnen. Hier in de buurt liggen ook prachtige hooilandjes en een bronbosje. In het beekdal leven veel zeldzame dieren, zoals de zeggekorfslak. Ook de grote gele kwikstaart is langs het water veel te zien. En met een beetje geluk en geduld kunt u de prachtige ijsvogel op een tak zien zitten, wachtend op een visje. Andere gebieden van Natuurmonumenten in de omgeving zijn het Stammenderbos en de Muldersplas.

Natuurmonumenten zorgt er voor dat de graften op de Danikerberg bewaard blijven. Deze stroken bos op hoogtelijnen worden door de dieren en planten gebruikt om zich te verspreiden. Hiermee zijn deze graften een wezenlijk onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur, de groene ruggengraat van natuur in ons land. Bovenvermelde natuurgebieden zijn in deze drukbevolkte omgeving de plaats om weer op adem te komen en even van de hectiek te kunnen bekomen. Ervaar de rust in dit gebied en laat de kinderen beleven hoe heerlijk het is om in de natuur te spelen.

Wilt u Natuurmonumenten helpen om ook de natuur rond Schinnen te behouden, dan kunt u lid worden; dit kan al vanaf € 2,- per maand. Voor meer informatie kunt u terecht op www.natuurmonumenten.nl, of bij het bezoekerscentrum Brunsummerheide.

Bezoekerscentrum Brunsummerheide
Schaapskooiweg 99, 6414 EL Heerlen
T. (045) 563 03 55,
E. bc.brunsummerheide@natuurmonumenten.nl
I. www.natuurmonumenten.nl

12. DE GROENE PAAL: PREHISTORIE

Ongeveer 200 meter na de driesprong ligt rechts in de akker een vindplaats uit de prehistorie. In 1983 zijn bij opgravingen restanten blootgelegd van een tent van 13.000 jaar oud. Een dergelijke nederzetting uit de Magdaleniencultuur is vrij uniek voor ons land.

- Bij het verharde pad gaat u vervolgens weer rechts. U loopt door tot aan de grote weg waarna u weer rechtsaf gaat. Het startpunt, Gasterie De Bokkereyer, is weer in zicht.

Stammenhof

De Steenfabriek.
Restaurant & uniek Monument
 Daniken 1, 6174 RA Sweikhuizen,
 I. www.de-steenfabriek.nl

Meer dan 100 gratis parkeerplaatsen op eigen terrein! Vanaf april 2014 heten wij u van harte welkom in onze uitgebreide restaurant, feest- en vergaderlocatie 'De Steenfabriek'. Gelegen in de schitterende Limburgse natuur en gevestigd in een rijksmonument en uniek industrieel erfgoed, De Steenfabriek Plinthos uit 1920. Bezoek de vrij toegankelijke ringoven

inclusief een permanente expositie over steenfabricage. Rondom de locatie kunt u een natuurwandeling maken en de kinderen kunnen hun energie kwijt in de gratis natuurspeeltuin van meer dan 1.000m². Kernelementen van onze keuken zijn: natuur- en streekproducten, biologisch en pannenkoeken. Het versterken van de inwendige mens kan in ons restaurant of op ons verhoogde zonrijke terras rondom de 50 meter hoge schoorsteen met vrij uitzicht de natuur in. Kortom De Steenfabriek, de plek bij uitstek om te genieten van al het goeds dat Limburg te bieden heeft. Het team van de Steenfabriek kijkt er naar uit u binnenkort als gast te mogen begroeten!

Uitzicht Sweikhuizen

1 GASTERIE DE BOKKEREYER UW PLEISTERPLAATS IN LANDSCHAPSPARK DE GRAVEN 2 DE GROENMETROPOOL 3 SJWEIKESER RÉNGELOATE 4 HOLLE WEGEN 5 GRAFTEN 6 DE GELEENBEEK	7 DE BIESENHOF, LIMBURGS GENIETEN IN EEN OUDE COMMANDERIJ 8 KINDERBOERDERIJ DANIKEN 9 DE DANIKERBERG EN HET DANIKERBOS 10 SWEIKHUIZEN (ZJWEIKESE) 11 PLINTHOS 12 DE GROENE PAAL: PREHISTORIE

